2025/144

28.1.2025

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2025/144

ze dne 27. ledna 2025

o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 31 odst. 2 a článek 33 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 2. dubna 2020 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2020/489 ([1]), kterým byl pan Miroslav LAJČÁK jmenován zvláštním zástupcem Evropské unie (EU) pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu. Rada jeho mandát prodloužila rozhodnutími (SZBP) 2021/470 ([2]), (SZBP) 2022/1240 ([3]) a (SZBP) 2024/2085 ([4]). Uvedený mandát skončí dne 31. ledna 2025.

(2) Měl by být jmenován zvláštní zástupce EU pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou na období od 1. února 2025 do 28. února 2026.

(3) Zvláštní zástupce EU bude vykonávat svůj mandát za situace, která se může zhoršit a která by mohla bránit v dosažení cílů vnější činnosti Unie stanovených v článku 21 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zvláštní zástupce Evropské unie

Zvláštním zástupcem Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou na období od 1. února 2025 do 28. února 2026 je jmenován pan Peter SØRENSEN. Rada může po posouzení Politickým a bezpečnostním výborem a na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) rozhodnout o dřívějším ukončení mandátu zvláštního zástupce EU (dále jen „mandát“).

Článek 2

Politické cíle

Mandát vychází z následujících politických cílů Unie a je v souladu se zavedenými politikami Unie:

a) dosáhnout komplexní normalizace vztahů mezi Srbskem a Kosovem (*), která má na jejich evropské cestě klíčový význam;

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/489 ze dne 2. dubna 2020 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu (Úř. věst. L 105, 3.4.2020, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/489/oj).

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/470 ze dne 18. března 2021, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2020/489 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu (Úř. věst. L 96, 19.3.2021, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/470/oj).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/1240 ze dne 18. července 2022, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2020/489 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu (Úř. věst. L 190, 19.7.2022, s. 131, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1240/oj).

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/2085 ze dne 26. července 2024, kterým se prodlužuje mandát zvláštního zástupce Evropské unie pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu a mění rozhodnutí (SZBP) 2020/489 (Úř. věst. L, 2024/2085, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2085/oj).

(*) Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

b) posílit viditelnost a účinnost působení Unie prostřednictvím veřejné diplomacie;

c) přispívat vhodným způsobem k jednotě, konzistentnosti a účinnosti působení Unie.

Článek 3

Mandát

K dosažení politických cílů stanovených v článku 2 je obsahem mandátu:

a) jménem vysokého představitele usnadňovat v úzké spolupráci s členskými státy dialog mezi Bělehradem a Prištinou a usilovat o komplexní normalizaci vztahů mezi Srbskem a Kosovem prostřednictvím uzavření právně závazné dohody, která se bude v souladu s mezinárodním právem zabývat všemi nevyřešenými otázkami mezi stranami a přispěje ke stabilitě v regionu, monitorovat činnost stran související s prováděním předchozích dohod dosažených v rámci dialogu zprostředkovaného EU, zejména Dohody o cestě k normalizaci mezi Kosovem a Srbskem a prováděcí přílohy k ní přijaté v únoru a březnu 2023, a podle potřeby při této činnosti napomáhat;

b) aktivně se podílet na posilování účinnosti působení a viditelnosti Unie prostřednictvím veřejné diplomacie;

c) pracovat koordinovaným a soudržným způsobem v souladu s veškerým úsilím Unie a jejími obecnými politikami týkajícími se regionu západního Balkánu, zejména s vedoucím úřadu / zvláštním zástupcem EU v Kosovu a s vedoucím delegace v Srbsku, a udržovat úzké kontakty s členskými státy;

d) podporovat činnost vysokého představitele a činnosti Unie v regionu.

Článek 4

Provádění mandátu

1. Zvláštní zástupce EU provádí svůj mandát pod vedením vysokého představitele.

2. Politický a bezpečnostní výbor udržuje se zvláštním zástupcem EU výsadní spojení a je pro něj hlavním orgánem pro styk s Radou. Politický a bezpečnostní výbor poskytuje zvláštnímu zástupci EU strategické a politické vedení v rámci jeho mandátu, aniž jsou dotčeny pravomoci vysokého představitele.

3. Zvláštní zástupce EU pracuje v úzké koordinaci a spolupráci s Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ) a jejími příslušnými útvary. Vedoucí úřadu / zvláštní zástupce EU v Kosovu a vedoucí delegace v Srbsku poskytují zvláštnímu zástupci EU v případě potřeby podporu, mimo jiné tím, že dávají k dispozici odborníky na jakoukoli konkrétní otázku týkající se provádění mandátu.

Článek 5

Financování

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s mandátem v období od 1. února 2025 do 28. února 2026 činí 2 320 997,62 EUR.

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Správa výdajů se řídí smlouvou mezi zvláštním zástupcem EU a Komisí. Za výdaje je zvláštní zástupce EU odpovědný Komisi.

Článek 6

Složení týmu zvláštního zástupce EU

1. V mezích mandátu a odpovídajících finančních prostředků, které má k dispozici, odpovídá zvláštní zástupce EU za sestavení týmu. Tým zvláštního zástupce EU zahrnuje odborníky na konkrétní politické otázky podle požadavků mandátu. Zvláštní zástupce EU neprodleně informuje o složení svého týmu Radu a Komisi.

2. Členské státy, orgány Unie a ESVČ mohou navrhnout vyslání personálu do týmu zvláštního zástupce EU. Plat takto vyslaného personálu hradí vysílající členský stát, dotčený orgán Unie nebo ESVČ, podle případu. Do týmu zvláštního zástupce EU mohou být rovněž vysláni odborníci vyslaní členskými státy do orgánů Unie nebo do ESVČ. Mezinárodní smluvní pracovníci musí být státními příslušníky některého členského státu.

3. Veškerý vyslaný personál je nadále administrativně podřízen vysílajícímu členskému státu, dotčenému orgánu Unie nebo ESVČ a vykonává své povinnosti a jedná v zájmu mandátu.

Článek 7

Výsady a imunity zvláštního zástupce EU a jeho zaměstnanců

Výsady, imunity a další záruky zvláštního zástupce EU a jeho zaměstnanců nezbytné pro naplnění a řádné působení mandátu se případně dohodnou s hostitelskými stranami. Členské státy a ESVČ poskytují za tímto účelem veškerou nezbytnou podporu.

Článek 8

Bezpečnost utajovaných informací EU

Zvláštní zástupce EU a členové jeho týmu dodržují bezpečnostní zásady a minimální bezpečnostní normy stanovené rozhodnutím Rady 2013/488/EU ([5]).

Článek 9

Přístup k informacím a logistická podpora

1. Členské státy, Komise, ESVČ a generální sekretariát Rady zajistí, aby měl zvláštní zástupce EU přístup k veškerým relevantním informacím.

2. Logistickou podporu poskytují zvláštnímu zástupci EU a jeho zaměstnancům podle okolností delegace a úřady Unie nebo členské státy.

Článek 10

Přístup k dokumentům a ochrana údajů

1. Zvláštní zástupce EU uplatňuje pravidla stanovená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ([6]). Příslušná prováděcí pravidla týkající se zvláštního zástupce EU přijímá vysoký představitel.

([5]) Rozhodnutí Rady 2013/488/EU ze dne 23. září 2013 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 274, 15.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

2. Zvláštní zástupce EU zajišťuje ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ([7]). Příslušná prováděcí pravidla týkající se zvláštního zástupce EU přijímá vysoký představitel.

Článek 11

Bezpečnost

V souladu s politikou Unie pro bezpečnost personálu vyslaného mimo Unii při provádění operací podle hlavy V Smlouvy přijme zvláštní zástupce EU v souladu s mandátem a s ohledem na bezpečnostní situaci v oblasti své působnosti veškerá rozumně proveditelná opatření k zajištění bezpečnosti veškerého personálu, který je mu přímo podřízen, zejména tím, že:

a) na základě pokynů ESVČ vypracuje konkrétní bezpečnostní plán zahrnující zvláštní fyzická, organizační a procedurální bezpečnostní opatření, kterými se řídí bezpečný přesun personálu do oblasti působnosti a uvnitř této oblasti a řízení bezpečnostních událostí, a že vypracuje pohotovostní plán a evakuační plán mise;

b) zajistí, aby byl veškerý personál vyslaný mimo Unii pojištěn pro případ zvýšeného rizika, jak vyžaduje situace v oblasti působnosti;

c) zajistí, aby veškerý personál, který má být vyslán mimo Unii, včetně najatého místního personálu, prošel před příjezdem nebo bezprostředně po příjezdu do oblasti působnosti náležitým bezpečnostním školením na základě stupně rizika, které pro oblast vyhodnotí ESVČ;

d) zajistí, aby byla provedena veškerá schválená doporučení vydaná na základě pravidelných posouzení bezpečnosti, a předkládá Radě, vysokému představiteli a Komisi písemné zprávy o provádění těchto doporučení a o dalších bezpečnostních otázkách v rámci zprávy o pokroku a souhrnné zprávy o provádění mandátu podle článku 15 tohoto rozhodnutí.

Článek 12

Podávání zpráv

Zvláštní zástupce EU pravidelně podává zprávy vysokému představiteli. Podává rovněž pravidelně zprávy Politickému a bezpečnostnímu výboru a podle potřeby rovněž pracovním skupinám Rady. Pravidelné zprávy jsou rozesílány prostřednictvím sítě COREU. Zvláštní zástupce EU podávat zprávy Radě ve složení pro zahraniční věci. V souladu s článkem 36 Smlouvy se zvláštní zástupce EU může podílet na podávání informací Evropskému parlamentu.

Článek 13

Koordinace a soudržnost

1. Zvláštní zástupce EU přispívá k jednotě, konzistentnosti a účinnosti opatření Unie a pomáhá zajišťovat, aby všechny nástroje Unie a opatření členských států byly uplatňovány nebo prováděny konzistentně v zájmu dosažení cílů politiky Unie. Kde je to vhodné, naváže zvláštní zástupce EU kontakt se členskými státy. Činnosti zvláštního zástupce EU jsou v relevantních případech koordinovány s činnostmi ESVČ, Komise, vedoucího delegace v Srbsku, vedoucího úřadu / zvláštního zástupce EU v Kosovu a vedoucího Mise Evropské unie v Kosovu na podporu právního státu. Zvláštní zástupce EU pravidelně informuje mise členských států a delegace a úřady Unie.

2. Na místě udržuje zvláštní zástupce EU úzké styky s vedoucími delegací a úřadů Unie v regionu a vedoucími misí členských států. Ti se snaží být zvláštnímu zástupci EU co nejvíce nápomocni při provádění mandátu, mimo jiné poskytováním poradenství a odborných znalostí v otázkách místní politické situace. Zvláštní zástupce EU rovněž udržuje vztahy s mezinárodními a regionálními subjekty působícími na místě.

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Článek 14

Pomoc ve vztahu k nárokům

Zvláštní zástupce EU a členové jeho týmu jsou nápomocni při řešení veškerých nároků a závazků vyplývajících z mandátů předchozího zvláštního zástupce EU pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou a pro další regionální otázky týkající se západního Balkánu a poskytují k tomuto účelu administrativní pomoc a přístup k relevantním dokumentům.

Článek 15

Přezkum

Provádění tohoto rozhodnutí a jeho soulad s jinými iniciativami Unie v regionu podléhají pravidelnému přezkumu. Zvláštní zástupce EU předloží Radě, vysokému představiteli a Komisi do 30. června 2025 zprávu o pokroku a do 30. listopadu 2025 souhrnnou zprávu o provádění mandátu.

Článek 16

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 27. ledna 2025.

Za Radu

předsedkyně

K. KALLAS